

det saa forstaaeligt som muligt. Og til de Mennesker, der skulle af med Pengene, høre jo først og fremmest de fleste af de Folk, som det ærede Medlem kæmper saa ivrigt for til Hverdagsbrug, og som jeg ogsaa gerne vil kæmpe for, nemlig Agrarerne. Jeg føler mig derfor overbevist om, at det, som det ærede Medlem og de, han kæmper for, ønsker, i Birkeligheden er det samme, som jeg ønsker, nemlig at dette Forslag ikke bliver til Lov, i hvert Fald ikke saaledes, som det foreligger nu. Jeg er temmelig sikker paa, at det ærede Medlem har ønsket paa en fin Maade at give dette Lovforslag Gift, for at bruge et Udtryk, der før er brugt meget fra den Side, særlig over for Folk fra vor Side, og jeg er saa ærlig at tilstaa, at jeg godt kan være med til at indgive det Giften. Jeg tror nemlig, at der er noget berettiget i at drive den negative Politik, at forebygge Lovforslags Gennemførelse; jeg tror, at det er berettiget, for saa vidt man mener, at det, der ønskes gennemført, er daarligere, end det, man har. Og jeg ser saaledes paa det, at den eneste Forstel, der er paa det, der foreligger her, og det, vi have i Forvejen, er det, at vi komme af med nogle flere Penge, og at nogle Mennesker saa disse Penge. Som sagt, det var navnlig det, jeg vilde sige, og det er derved, jeg tror, jeg væsentlig adskiller mig fra de fleste Medlemmer af mit Parti. Jeg tror, at de fleste af Reformpartiets Medlemmer erkende, at de nødig ville være med til Bevillingen til Kjøbenhavn; men paa den anden Side ønske de alligevel Forslaget gennemført, og da de vel vide, at det ikke kan blive vedtaget uden denne Bestemmelse, stemme de for de 170,000 Kr. Deri tror jeg, den positive Forstel er mellem mine Partifæller og mig og mellem mine Partifæller og de Herrer, som det ærede Medlem for Alsens er Drøftør for. Naar jeg altsaa siger, at jeg ærlig tilstaa, at jeg stemmer sammen med det ærede Medlem baade, fordi jeg er enig med ham i, hvad han sagde og i, hvad han ikke sagde, saa kunde det dog maaske forlanges, at jeg motiverede det noget nærmere. Jeg vil da sige, at foruden at jeg er en Modstander af hvad, der i al Almindelighed er Tale om, nemlig en Vonningslov, er jeg ogsaa en absolut Modstander af de Hovedprincipper, man har lagt til Grund for Loven. Jeg vil slet ikke tale om, at det ikke er en egentlig Skolelov, thi Skolevæsenet er der jo ikke megen Tale om i Loven, i hvert Fald ikke noget, der er værd at regne. Men lad os blot se paa Spørgsmaalet om Skoleloddernes Medlæggelse, og at man opgiver at bestemme Vænnen efter Kapitelstaksten. Hvad angaar

Medlæggelse af Lodderne, erkender jeg fuldt ud, at Flertallet for saa vidt har forbedret Forslaget i betydelig Grad, lige som det overhovedet har forbedret Forslaget helt igennem, saa at jeg med rolig Samvittighed, som jeg sagde før, kan følge den ærede Drøftør i de fleste Afstemninger. Jeg erkender, at det er et Fremskridt fra det Forslag, som kom fra Ministeren. Men af mange Grunde er jeg en Modstander af overhovedet at gaa bort fra Skolelodderne, fordi jeg anser det for økonomisk ufornuftigt. Det er ganske sikkert, at et Stykke Jord har meget mere at betyde for den Mand, der kan spise, hvad han selv avler derpaa, end naar det drives som en Forretning af Skolelærere og Husmænd. Hvorfor ønske vi at have smaa Lodder til Husmændene? Fordi det ikke betaler sig at drive Jorden i det store, medens Jorden har meget større Værdi, naar man selv forbruger Mælk, Flæsk og Kød, og hvad man i det hele taget producerer derpaa. Økonomisk set, anser jeg det derfor ikke for rigtigt, at Lærerne komme af med Lodderne; men ogsaa i andre Retninger vil det være ufornuftigt. Man kan saaledes vistnok sige, at vi have haft Eksempler paa, at vor Skolelærerstand mere end nogen anden har bidraget til at saa Huslodderne godt dyrkede, netop fordi det var Folk, der havde Forstaaelse af, hvad det var, de havde med at gøre. — Jeg har været noget i Tvivl om, hvorvidt jeg allerede nu burde fremkomme med den Udtalelse, jeg er kommen med, og jeg vilde have undladt det, hvis ikke det ærede Medlem fra Alsens ligesom havde animeret mig dertil. Jeg havde tænkt ganske simpelt at stemme mod Lovens endelige Vedtagelse, og det agter jeg fremdeles for saa vidt den ikke bliver forandret betydeligt inden 3dje Behandling. De ærede Medlemmer ville dog forstaa, at det er med nogen Betænkelse, jeg gaar dertil; thi som Rigsdagsmand vil man jo gerne først og fremmest staa paa en god Fod med den offentlige Mening i sin Valgtreds. Men nu er det en Kendsgerning, at Skolelærerne er en Stormagt, og jeg vil sige med Rette er en Stormagt, i de forskellige Valgtredse; og det kunde derfor nok være, at der var adskillige Medlemmer, som maaske være mere enige med mig i denne Sag, end de havde lyst til at give til Kende af Hensyn til, at det i mange Kredse betød en Krig med Skolelærerne. Jeg for mit Vedkommende vil haabe, at jeg skal undgaa en saadan Krig, men selv om jeg skal tage en saadan, vil jeg hellere tage den end at gaa med til noget, som jeg mener at være i afgjort Strid med, hvad jeg anser mig for valgt paa, nem-